

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

SZERDA, 1944 JANUÁR 19
73. évfolyam 14. szám

Előfizetésben:
Évente 840 félévre 420
negyedévre . . . 210 havonta 70

Az angolszászok januárban kilenc torpedórombolót vesztek

Berlin, jan. 18.

A német hírközlő iroda jelentése szerint a legutóbb elsüllyesztett három torpedórombolóval az angolszászok összesen kilenc torpedórombolót vesztek januárban.

Bulgária tiltakozik a terrortámadások ellen

Szófia, jan. 18.

A „Zora” és „Utro” bolgár lapok nagyobb cikkben foglalkoznak a Bulgáriát ért terrortámadásokkal. A lapok felteszik a kérdést, hogy mit vétett Bulgária, hogy ilyen súlyos csapásokat mérnek rá? A két lap egyöntetűen megállapítja, hogy a hadsereg a bolgár feltámadásért küzd és azért harcol, ha még annyi terrortámadás is éri, a végső győzelemig.

Ujabb japán sikerek

Tokió, jan. 18.

A japán főhadiszállás jelentése szerint január 14-én 160 ellenséges repülőgép támadást intézett Rabaul ellen. A japánoknak sikerült 65 ellenséges repülőgépet lelőni. Három japán repülő nem tért vissza.

Ezzel szemben áll a japánok támadása Mundi és Torokini ellen. A támadás alkalmával telitalálat érte Mundi és Torokini repülőterét és hadianyagraktárait. Torokiniben három tüzközpontot figyeltek meg, míg Mundián nem kevesebb, mint 10 különböző helyen keletkezett nagyobb tűz.

Változások az olasz belpolitikában

Róma, jan. 18.

A Duce rendeikézése értelmében kilenc olasz prefektust leváltottak. Az igazságügyminiszter rendeletére Rómában, Perugia, Bologna, Firenze, Genova és Velencében újabb különbiróságokat állítottak fel. A bíróságok feladata a július 25 iki eseményekkel kapcsolatban kompromitált olaszok felett ítélni.

Népszerűtlenség az angolszászok

Algir, jan. 18.

A „Times” algiri cikket közöl, amelyben részletesen foglalkozik az afrikai kérdéssel. A cikk megállapítja, hogy az angolszász hadsereg nagyon népszerűtlen, úgy a franciák, mint a benszülöttek között.

A lap megjegyzi, hogy fontos volna az ügyet kivizsgálni és orvosolni. Nem az a kérdés, ki a bűnös ebben az ügyben. Ha késnek az orvoslással, úgy csak még jobban elmérgesedik a helyzet.

Vitebszknél meghiusultak a bolsavista támadások

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli. Kerestől északra és Kirovo-grádtól északnyugatra a bolsavisták folytatták heves támadásaikat. A német véderő és fölfegyverezett SS kötelékek meghiusították az összes áttörési kísérleteket, az utolsó két nap harcaiban pedig szétlőttek 81 szovjet páncélost.

Recsicától nyugatra a szovjet csapatok, heves tüzérségi előkészítés után nagy erővel támadásba mentek át. Súlyos és váltakozó küzdelmek során a német csapatok szilárdan megtartották állásaikat. A német csapatok egyes betöréseket megtisztították az ellenségtől, vagy elreteszelték.

Vitebszk délkeleti térségében a bolsavisták támadásai meghiusultak a német csapatok szívós ellentállásán.

Nevel északnyugati és északi részén az ellenség újabb erőket vetett hareba. Az ellenség egész napon át folytatott támadásait, súlyos veszteségével, összeomlottak.

Az Ilmen-tótól északra és Le-

ningrad déli harctérségében, valamint Oranienbaumtól délre a bolsavisták növekvő heveséggel támadtak. Áttörési kísérleteik, elkeseredett küzdelmekben, meghiusultak. Az Oranienbaum déli térségében elpusztult 26 szovjet páncélos harckocsi.

Délolaszországban a Cservarov nyugati és északnyugati arcvonalszakaszán a harctevékenység átmenetileg csökkent. Az ellenség helyenkénti előretöréseit a német csapatok elhárították.

Angol bombázók január 16-án támadást intéztek a német Biorodalm déli területe ellen. A ledobott bombák nyomán Klagenfurtban épületekben rombolások keletkeztek és személyekben veszteség volt. Német légvédelmi erők a támadás során és az olasz terület fölött lelőttek 18 amerikai repülőgépet, köztük leginkább négy motoros bombázót.

Német buvárhajók az Északi-Földközi- és a Fekete-tengeren elsüllyesztettek 5 ellenséges hajót 36.500 tonna ürtartalommal, 3 rombolót és 2 tengeralattjárót.

Három további ellenséges hajót torpedótalálat érte és 2 repülőgépet is lelőttek a németek.

Borzalmas földrengés Argentínában

Madrid, jan. 18.

Madridi jelentés szerint szombatról vasárnapra virradóra az argentinai San Juan helységben borzalmas földrengés pusztított.

Az első jelentések csak annyit tudtak, hogy a földrengés három percig tartott. A kormány intézkedésére a

környékbeli helységekből segélyvonatok indultak a szerencsétlenség színhelyére, orvosokkal, gyógyszerrel és ételmiszerrel. Későbbi jelentések be számolnak, hogy a város házainak 95 százaléka elpusztult. A hajnali órákban újabb földrengés pusztított. Az áldozatok száma még nem ismeretes. A városkának 25.000 lakosa volt.

Románia az idegháboru forgatagában

Bukarest, jan. 18.

Az angol rádió következetes rémhirterjesztésével ráijeszt minden olyan ország népére, amelyik nem a szövetség hatalmak tűzét fujja. Utóbbi időben ismételtlen ráfeküdt Romániára és széles a világon ismételtlen hirdette, hogy a romániai állapotok borzalmasak.

A lelkiismeretlen rémhirterjesztésnek áldozatul esett egy svéd magasrangú állami tisztviselő is. Leánya ugyanis Romániába ment férjhez. A londoni rádió híreszteléseit következtében, az apa kétségbeesetten írt a leányának és könyörgött, hagyjon ott mindent, meneküljön haza Svédországba, mentse meg életét. Hivatkozik arra, hogy Bu-

karest és más román város romokban hevernek. Tudja, hogy az éhínség már kibíratatlan az országban. A svéd nő azonban nem hagyta el Romániát, hanem biztosította, élete nincs veszélyben. Nyomorról szó sincs.

A Románia ellen vezetett idegháboruba dr. Benes is belekapcsolódott. Levelet írt Maniuhoz, amelyben a csehszlovák-szovjet egyezményre való hivatkozással, amelyben Maniunak azt a tanácsot adja, keresse a közeledést Moszkvával. Benes felhívása azonban még azokban az ellenzéki politikai körökben is, amelyek a román-szovjet közeledéssel valamennyire rokonszenveztek, kellemetlen hatást keltett. Most már azok is érzik és tudják mi

vár Romániára, hogyha Németország a háborút elvesztené. Egész sor román vezetőpolitikus, de a nép is tudja, hogy Besszarábiának is megvan a maga bolsavista-ásta „Katyn-i”, tömegsírja.

Törökország távol marad a háborútól

Konstantinápoly, jan. 18.

Külföldön mind erősebbé válnak azok a híresztelések, hogy Törökország hamarosan hadbalép. Ezzel kapcsolatban a „Son Posta” nagyobb cikket közöl, amelyben minden oldalról megvilágítja Törökország hadbalépésének esélyeit. A cikk hangsúlyozza, hogy Törökország ugyan szövetségese Angliának, de Törökország török-német barátsági szerződést is kötött. A cikk végül hangsúlyozza, hogy Törökország csak akkor lép hadba, ha meg kell, hogy védelmezze a török érdekeket. Minden híresztelés Törökország hadbalépéséről céltalan.

Island köztársaság lesz

Stockholm, jan. 18.

Az islandi parlament rendes ülésére ült össze. A képviselőház elé új alkotmánytervezetet terjesztettek. Az alkotmánytervezet kimondja Dániától való elszakadást és kikiáltja az önálló köztársaságot.

A bolsavisták vádaskodásai

Stockholm, jan. 18.

Moszkva rádió és a külföldi sajtóban azt a vádat emelte Finnország ellen, hogy Karéliában hadfogságban levő oroszokkal rosszul bánnak. A finn kormány Stockholmon át most a leg-határozottabban visszautasítja a vádat. A hadifoglyokat szigoruan a genfi egyezmény határozatai alapján kezelik Karéliában.

Ejtőernyősök elfogásáért jutalom

Bukarest, jan. 18.

Antonescu marsall 60.000 ezer lej jutalomban részesítette azokat, akik a román területre leereszkedett 3 ejtőernyőst felkutatták és elfogták. Ekaterina Jon Florea asszonynak 40.000. Marentulu fiucsának 10.000 és a két rendőri közegnek 10.000 lej jutalmat kézbesítettek.

Távozó vezérkari főnök

Ankara, jan. 18.

Foyzi Csakmak török vezérkari főnök saját kérelmére megvált tisztségétől. Innönü államfő a volt vezérkari főnöknek más, szintén fontos tisztséget szánt a kormány keretén belül. Hir szerint a hadvezetésben, mint tanácsadó kap megbízást. Az új tisztség a marsall rangnak felel meg. De ilyen rangnevezést a török alkotmány nem ismer.

Több bölcsőt, mint koporsót

Az elmúlt két trianoni évtized hosszú gyötrelmében nemzeti létünk és megmaradásunk fő kérdéseit nagy szenvedéllyel vizsgáltuk és tárgyaltuk végig halk beszélgetésekben csakugy, mint a legszélesebb nyilvánosság előtt. A magyar föltámadás kötelességszerű magyere mellett minden gondolkodó magyar lelkébe befészkelte magát a nemzethalál látomása, megsejtése a sirnak, hol nemzet süllyed el. Ettől marcangoltan kutattuk föl gyöngeségünk összes okait, köztük a legnagyobb problémát: népcsoportunk szaporodásának ügyét is.

A házasság intézményét Isten maga alapította akkor, amikor az emberi kétnemű lénynek, férfinak és nőnek teremtette. A természet lényegét tekintve mindkettő egyformán ember, egész ember testben és lélekben egyaránt, de mindkettőnek vannak olyan tehetségei, amelyek a másiknak nincsenek meg és kiegészítik egymást. Testük és lelkük egyaránt arra van rendelve, hogy ketten együtt egyetlen életforrás legyenek, amelyből új nemzedék léte és boldogsága fakad.

Mivel a házasság a szeretet közössége és életforrása, benne az ember különös bensőséges viszonyba kerül Istennel, azért már a természet rendjében a szentségi jelleg nélkül is szent dolog és erős isteni törvény szabályozza a házasságjog gyakorlását. A legtöbb embernek sorsa és utja az üdvösségre a házasság útján, hogy a házasságon kívül legtöbbször csak igen nagy nehézséggel tudnak megtartani az erkölcsi törvényt.

A természet és Isten önmagával kerülne ellentmondásba, ha megengedné, hogy ne teremjen a föld, amelybe életmagot vetett. Isten lenne a legrosszabb gazda, aki nem veszi komolyan a maga munkáját. Azért adott olyan öserejű vonalmat a nő és a férfi szívébe egymás iránt, azért lett a házasság olyan bő forrásu örömkut mindkettőnek, hogy éleltszövetségük súlyos következményeit és terheit elbirják. Aki az életet tiszta szenvedéllyel szolgálja, olyan erős szeretete legyen, mint a halál, olyan, mint Krisztusé volt a Kálvária útján és a Golgotán. Igen, az igazi házasság az élet csodálatos szeretetének állapota, keresztordozás nagy örömben és sok sirásban egyszerre. A mai társadalom nagy része ezt a kemény törvényt vagy nem ismeri már, vagy tudva azt, merő léhaságból nem törődik vele. Amit Isten egybekötött, szentségtörő könnyelműséggel elválasztják. Főnséges céljától elszakítják, az élvezetet, csak az örömet akarják, de a teherrel menekülnek.

Valóságos szellemi hadjáratot kell indítani az egyke ellen és az erős magyar család eszményének egyetemes tisztelete érdekében a lélekformálás minden eszközével. De ezt nem szabad a nálunk közismert mükedvelő módon vagy még ennél is silányabban megcsinálni. Ide most olyan erőközpont kell, amely meggyőzi a magyarságot, hogy ennél fontosabb politikai kérdése nincs és komoly cselekvésre sarkalja még az örök kétkedőket is. Ha nem akarunk szembe-kötődést játszani, őszintén meg kell mondanunk, hogy a rendkívüli feladat rendkívüli embereket kíván, akik a próféták elszántságával és lángolásával vezetnek könnyörtelen harcot a több magyar életéért a halálos magyar könnyelműség és közöny ellen s akinek élete világító példa és a legnagyobb bizonyíték szavuk igazsága mellett. A magyarság sorsát most a magyar anyák szíve őrzi, lehetetlen, hogy ők mondják ki a halál ítéletét a nemzet fölött. Bánáti.

Lengyelország válaszulon

Stockholm, jan. 18

A lengyel emigráns kormány sorsdöntő elhatározás előtt áll. A Szovjetunió megtette ugynevezett „utolsó” ajánlatát, amelynek alapján hajlandó Lengyelország kérdését rendezni. Az angol és amerikai kormány diplomatáinak légiója dolgozik azon, hogy az emigráns kormányt meghajlásra bírja.

Az emigráns kormány állandósította ülését, de zárt ajtókat mögött, a tárgyalás anyagából tehát semmi sem jut a nyilvánosságra.

A Daily Telegraph értesülése szerint, okvetlen szükségessé válik, hogy London és Washington teljes és közös garanciát vállaljon a lengyel területérdekeltségre vonatkozólag — a háboru utáni időkben. De — mondja tovább a lap — ha a Szovjetunió és az emigráns kormány között az egyezmény megkötése ellen egyik, vagy másik félnek kifogása merülne föl, úgy a döntőbírók szerepét az angol és amerikai kormánynak kell vállalnia. Kérdés persze az, vajjon Moszkva beleszúr-e abba, hogy Anglia és Amerika legyen a döntőbíró.

Az angol sajtó állandóan gyurja és főzi a lengyel közvéleményt, hogy az emigráns kormányt ezen az uton is megpuhítsa. Annak ellenébe azonban az USA az Amerikában élő milliónál több lengyelre kell tekintettel lenni. Azért igen rossz hatást keltett az USA-ban a Szovjetunió területi követelése Lengyelországgal szembe.

A Newyork Herald Tribune annak a véleménynek ad kifejezést, hogy Lengyelország reális eredményeket követel. Aggályai pedig abból állanak, hogy a nyugati szövetségesek részére nem sokat várhat és a nagy „pártfogásnak” az lesz a vége, hogy a lengyeleket teljesen magukra hagyják, magyarán mondva elárulják.

Árpádházi boldog Margitot szenttéavatták

A világháboru vérzivatarában mint ragyogó napsugár világított bele az a hír, hogy Salotti biboros, a Sacra Congregatio Riluum prefektusa 1943 júliusában XII Pius pápa elé terjesztette Árpádházi Boldog Margit szenttéavatásának javaslatát és Ő szentsége július 23 án azt el is fogadta. A Szentatya intézkedése most már az egész világban ismeretessé fogja tenni Szent Margitunkat és az ő személyével kapcsolatban mindenütt a világon a sokfelé még ma ismeretlen vagy félreismert Magyarországnak a nevét is.

Szent Margit példája nagy és komoly tanulságot jelent mindnyájunk számára. Megmutatja, mily végtelenül értékes a nemzetek és egyének sorsát intéző Isten előtt az áldozatos, imádságos élet.

Margitot szülei az Istennek ajánlották fel a magyar történelem egyik legszörnyűbb időszakában és ő teljes szívvel vállalta az áldozatot akkor is, amikor már szabadon rendelkezhetett sorsáról és a földi okosság azt kívánta volna, hogy a zárdai életet a királyi trónnal cserélje fel.

Tudni kell ugyanis, hogy az ország majdnem felét és 11 millió lengyelt követel magának Moszkva.

A londoni lengyel emigráns kormány döntése.

A londoni lengyel emigráns kormánynak napok óta tartó permanens ülései véget értek. Az emigráns kormány meghozta döntését és azt most már a nyilvánossággal is közölte.

A döntés úgy szól, hogy az emigráns kormány az angol kormány behatása folytán nem utasította el Moszkva követeléseit, de a „Tass Nyilatkozatot” nem ismerte el. A kérdést pedig úgy kívánja tisztázni, hogy azt Anglia, Amerika és a Szovjetunió valamint az emigráns kormány közös összejövetelén tárgyalják.

De, ahogy lengyelbarát politikai körökben mondják itt van a kutya eltemetve. Moszkva a lengyel-szovjet kérdést a maga külön pécenyéjének tekinti, amit angol és amerikai részről, illetve beavatkozással nem enged elragadni.

Egyébként a lengyel miniszterelnök és külügyminiszter az emigráns kormány döntése után Eden külügyminiszterrel is tárgyalt és közölte a kormány álláspontját a Tass nyilatkozatra vonatkozólag. Hogy milyen hatást keltett a közlés Edenne, arról még nincs hír. Beavatott politikai körök véleménye szerint Eden a föltétlen meghajlást várta és így valószínű, hogy kényelmetlenül érintette a lengyel emigráns kormány sakkhuzása, amivel az angol és amerikai „barátainak” segítségét reméli a moszkvai követelésekkel szembe. A lengyelek a huza-vonával időt is akarnak-e nyerni. Hogy eredményt várhatnak-e azzal, az más lapra tartozik. Még mindig biznak a barátokban. Még most sem látják, hogy éppen Angliától és Amerikától nem várhatnak semmit, ami Moszkva követeléseit lefékezne.

Kegyes hazugságok

Genf, jan. 18.

A „News Week” című amerikai lap megróvó formában szemere veti az USA hadvezetőségnek, hogy a háborus veszteségeket nem meri a nyilvánossággal közölni.

A lap például fölemlíti: a Tavera szigeten patakokban folyt az amerikaiak vére és arról a hadvezetés mindent elhallgatott. A német had erejéről gyűjtött adatokról sem nyilatkoznak a hadvezetők, mert az erősen lehangoló hatást keltene az amerikai nép soraiban. Ellenben — ahogy a lap mondja — állandóan derülő hangnemből jelentek meg közlések arról, hogy a repülőátadások kifárasztották a németeket és így az invázióknak könnyű dolga lesz.

Megszökött katonatisztek

Budapest, jan. 18

A magyar katonatörténelemben példanélkül álló esemény játszódott le Magyarországon. Három katonatiszt és egy csendőrszázados kiszökött az országból. A tisztek vezetés szerepét játszottak az Ujvidiéken 1942-ben a lakosság ellen elkövetett terrorcselekményekben. A tisztek ellen megindult már annakidején a bünyügyi eljárás, de csak most állt az ügyük ítélelhozatal előtt. Ez elől menekültek, illetve szöktek el a tisztek. A körözölevelet kiadatok ellenük.

Megunta a jóslást

Genf, jan. 18.

Halsey tengernagyott a „Times” című lap tudósítója meg akarta interjúolni arról, mit tart a jelen háborus helyzetről és mit jósol a jövőre. Az ellen tengernagy rosszkedvűen megtagadta a nyilatkozatadást.

A megtagadás oka tulajdonképpen az, hogy a tengernagy a múltban nagy eseményt jósolt, amely azonban nem következett be. Megjósolta ugyanis, hogy az 1943. év a tengely teljes és maradéknélkül pusztulását hozza.

A „Times” ehhez hozzáfűzi, jó volna, hogyha a többi amerikai „jós” követné Halsey példáját és tartózkodna a jóslástól.

Mozgókép-színházjegyek a feketebörzén

Belgrád, jan. 18.

Belgrádban a legnagyobb ritkaság számba megy, hogy valaki mozgókép-színház jegyhez jusson. Még a déli-életi órákban elkapkodják a jegyeket. Délután, aki látogatni akarja az előadásokat, kénytelen a feketepiacon vásárolni. Főleg kis gyermekek árulják a feketebörzén a mozgóképszínház jegyeket, természetesen jelentős felárral 150—200 százalékkal drágábban.

A belgrádi árelenőrző hivatal elhatározta, hogy az áldatlan állapotokat megszünteti és a legszigorúbban megbünteti a feketebörzézőket. Nem csak a jegy árusait, hanem a vásárlókat is megbüntetik.

Dughagyma és hagyma-mag

kapható minden mennyiségben
ZARIC K. SAVA-cégnél
33 Novi-Kneževacon

HIREK

Atörök közvéleményháboruellenes

Konstantinápoly, jan. 18.

A török lapok közlik Jalcsin egy cikket melyet a londoni „Staru” című lap számára írt. A cikk általában foglalkozik a török közvélemény hangulatával a kairói értekezlet után. Jalcsin elsősorban szembeszáll azzal a tendenciával, amely azt célozza, hogy Törökországot beugrassza a háboruba.

A cikk hangsúlyozza, hogy Törökország távolmaradást a háborútól földrajzi helyzete is megkívánja.

Minden olyan akció, amely azt célozza, hogy Törökország változtassa meg eddigi magatartását, Törökország számára haszontalan szerencsétlenséget jelentene.

IRODALOM

Rovatvezető: KRISTALY ISTVAN, a BMKSz írói szakosztályának elnöke

Munkás hazaszeretet

Egy nemzet nagysága nem számtól és tömegtől függ. Léteznek és léteztek mindig nemzetek, kik számszerint, fiai számát tekintve ugyan kicsinyek voltak de a történelemben nagyot alkottak, az általános művelődés és fejlődésben nagy szerepet játszottak. Az ókor történetében tündöklő példaként áll a kicsiny görög nemzet. A középkorban Velence, az ujkorban először Portugália, majd a Németalföld játszott ily nagyszerű szerepet. E nemzeteket, mint nemzetet, nem számbeli nagysága, hanem fiai erkölcsi és szellemi nagysága tette nagyvá. Nagy emberek egy nemzetet felemelnek és nagy szellemi kincsekkel megajándékoznak.

Az egyesek úgy, mint egy egész nemzet, csak önzetlen, hazafias szeretet-sugallta munka által lesz nagyvá. Csak ilyen szeretet és munka által szolgálhatja valaki nemzetét, lendíthet saját nemzetét. Önzetlen, munkás hazaszeretet kell tehát, hogy vezéreljen mindenkit, aki egy nemzet szolgálatában áll. Már pedig mindannyiunknak nemzetünkért kell dolgoznunk, nemzetünk szolgálatában kell állnunk, nem pedig önző érdekünk napszámában.

A ma oly divatosá vált hazaszeretet valódi értékjelzője az önzetlenség és a munka. A haza nem csatátér, ahol a „jó hazafiak” önző érdekektől hajszolva egymás ellen küzdenek és egymást letarolják, a haza nem kincsesbánya, kit kiki kényekedve szelint kiaknázhathat, de nem is huszfazék, ahol a legjobb falatért küzdenek. A haza szent ereklje, melyet az élet megkockoztatásával is védeni, nagy feladat, melynek megvalósításán mindenkinek munkálkodnia kell. E munkában leghatalmasabb lendítő kereke az önzetlen szeretet.

Az egyén minden korszerű és eredményes munkájával, mellyel látszólag csak saját üzemén, saját iparán, saját gazdaságán lendít a valóságban a nemzet ügyét szolgálhatja, a nemzet gazdasági helyzetét erősítheti. A nemzet ereje és vagyona jórészt az egyesek, egyes tagjainak összvagyonától, összerejétől függ. Ha az egyesek sorra elszegényednek, gazdaságilag hanyatlának, vagyonukat nem gyarapítják, sőt, talán elvesztik, az ország gazdasági ereje inog meg ezáltal, gazdagsága hanyatlásnak indul.

A gazdasági élet a mai időkben szorosan összefügg a szellemi és kulturális élettel. Egyik a másikat kell, hogy kiegészítse. Egyik a másikat kell, hogy felemelje és fellendítse. Ellenben az ország, a nemzet gazdasági összeroppanása a teljes csődöt vonhatja maga után.

Az egyének gazdasági fellendülése tehát a nemzet érdekében kívánatos.

Minden téren minden ponton, minden hivatásban teljes, értékes és korszerű munkát teljesíteni, ez a mai idő követelménye. Nem játszik oly nagy sze-

repet, hogy ki milyen hivatást tölt be, hisz minden hivatás fontos, minden munkára szüksége van a nemzetnek. Lényeges a munkás minősége, kiváltsága és korszerűsége. E téren pedig sok a kívánni való. Sok mindenben még mindig nagyapáink nyomdokában haladunk, ott is ahol már rég messzebb kellene járnunk. Öseink követése gazdasági téren is, maradisággal jár. E maradiság okozza sok mindenben gyöngye gazdasági helyzetünket. Ne okozunk különböző korszakokat, korszakokat és nemzeteket saját gazdasági visszamaradásunkért. Keressük inkább önmagunkban a hibákat. Ismerjük fel minden téren az új utakat, amelyeket járhatunk volna, az új módszereket, korunk nagyszerű vívmányait, melyeket nem használtunk fel csupa bizalmatlanságból minden új iránt, csupa ragaszkodásból még oly elavult gazdasági, különösen mezőgazdasági módszerek iránt, főleg pedig a vállalkozó szellem hiánya miatt. Nemzetünk életét tanulmányozva, bizony sok hibára és hiányra akadunk. Nem mind pótolhatatlan, sok hiányon lehet segíteni. Ezen munkálkodni, mindannyiunk szent kötelessége.

Az új Európában nemzetünkre nagy feladatok várnak. Munkás hazaszeretettel nemzetünk gazdasági és szellemi erejét fellendíteni, ez vár minden magyarra.

Varga Endre.

Magyarországra szóló üzeneteknél

kérjük minden alkalommal a pontos címet is megadni (ucca, házszám, foglalkozás, kinél lakik, továbbá tanya, puszták és utolsó posta) ugyszintén az üzenet feladójának pontos címét, miderre azért van szükségünk, mert az illető címére egy lappeldányt küldünk, amelyben az üzenet van, külön árusításra oda lapot nem küldünk.

Az üzenet ára 10 szóig 80 dinár ebbe nem számítandó bele az ucca, házszám egyszóval a közelebbi cím, csak a név és város vagy község nevét ahová az üzenet szól, minden további szó 10 dinár. Kérjük az üzenetet minél rövidebbre írni.

A Magyarországra szóló előfizetéseket kizárólag csak Mara Jenő a Torontal budapesti képviselőjénél Budapest II. Fő ucca 8. II. emelet 2. lehet eszközölni. Az előfizetni óhajító vegyen bármely posahivatalnál kapható bianco csekklapot és azt töltse ki megjelölve az 54.598 csekkszámot.

Uj vezérkari főnök. Innönu török államfő Oburták tábornokot vezérkari főnökké nevezte ki.

Iskolaszünet. IV. Béla magyar király leányát, Boldog Margitot, akinek tiszteletére a Margit-sziget nevét nyerte, január 19-én ünnepélyes kezetek között szentté avatják. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ország összes iskoláiban, a görög keleti iskolák kivételével, arra a napra szünetet rendelt el, hogy a tanulók is részt vehessenek az ünnepségen.

Husszelvények értéke. Az állat- és tejközpont becskerekire kirendeltsége közli, hogy a 3-as számú husszelvény a 3. héten, vagyis január 16—22. időközre 100 gramm husra jogosít. A 3z szelvényre pedig 50 gramm hus igényelhető. A 3-as számú zsirszelvényre 18 gramm, a 3a szelvényre 72 gramm olaj jár.

Koszorúmegváltások. Özv. Kreculj Péterné elhalálozása alkalmával Ambrózy Zoltán és Liska József 500-500 dinárt adományoztak az Iskola-Alapnak. Straub Paula 250 dinárt a r. kat. árvaháznak és 250 dinárt a Gyermekotthonnak adományozott koszorúmegváltás címén.

A becskerekire posta tisztviselői Muserné Schönherr Rózi elhalálozása alkalmával koszorúmegváltás címén 600 dinárt a róm. kath. árvaháznak és 600 dinárt a Decsiji-dómnak adományoztak.

Kitüntetés. A Führer dr. Otto Petersen düssldorfi mérnöknek születésnapjának 70. évfordulóján a Goethe-éremet adományozta a német vasipar fejlesztése körül kifejtett munkájának elismerésül.

Miniszterváltozás. Mattelarain Chile pénzügy minisztere és Cavaldó gyar. matügyi minisztere lemondott tisztségéről. A kormányrekonstrukció folyamatban van.

Magaskoru matróna ünneplése. Svédország legöregebb asszonya Ossenvred Mária. Születésének 105. évfordulóját most ünnepelték Stockholmban. A királyi ház kabineirodája utján üdvözlőtáviratot és ajándékokat juttatott a matrónának.

Megnyílt postaforgalom. A német Birodalom postaügyi miniszterének rendelete alapján január 17-től az egész ország területén megszűntek az összes korlátozások a csomagszállításra vonatkozólag.

Bizalmatlanság. Az USA és Anglia kormánya még mindig nem tudott megegyezni abban, hogy az ugynevezett emigráns kormányok „egyezményeit” Londonban, vagy Washingtonban kössék-e meg.

Ékszercempészek. Jól szervezett tolvaj- és egyben csempészbándát sikerült a madridi rendőrségnek leleplezni és elfogni. A banda csak ékszeresek lopására és csempészésére specializálta magát. Amikor elfogták őket 530 briliánst találtak a banda buvóhelyének pánccsokrényében.

Nagy a szárazság Amerikában. Az USA majdnem egész területén nagy a szárazság, amilyen már sok év óta nem volt. A kormánynak és az ország gazdasági köreinek nagy gondot okoz ez, mert a terméskilátások igen rosszak.

Diplomaták egymásközött. Cordell Hull az USA alelnöke egy sajtóértekezlet során kijelentette, hogy Brazília külügyminisztere tiszteletét akarta nála tenni, de azt nem volt hajlandó fogadni. A brazil külügyminiszter ugyanis valami tiltakozásfélét tervezett Hullnak átnyújtani.

Vasárnap	Jan. 31 nap
16	Kat. B2. Marcell p. vt. Prot. B2. Gusztáv
Hétfő	Kat. Antal ap. Prot. Antal
Kedd	Kat. Pirooska sz. vt. Prot. Pirooska
Szerda	Kat. B. Margit. Prot. Sára
Csütörtök	Kat. Fábrián és Sebő Prot. Fábrián, Sebő
Péntek	Kat. Ágnes sz. vt. † Prot. Ágnes
Szombat	Kat. Vince Prot. Ariur

Időjárás: Enyhe csapadékos. Január 16-án a nap kel 7:27 és nyugszik 16:21, január 22-én 7:22 kel és 16:29 órákor nyugszik. 14 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holdváltások:** Első negyed 2-án 21 óra 4 perccor. Holdtölte 10-én 11 óra 9 perccor. Utolsó negyed 18-án 16 óra 32 perccor. Újhold 25-én 16 óra 24 perccor. Teljes napfogyatkozás 25-én. Nálunk nem látható.

Ma a Topka (Kollarich) gyógyszer-tár Müller Guttenbrunn-gasse (Melencei ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszer-tár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Beeskerek (Nagybeeskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Járművek kötelező bejelentése. Motoros járművek, kerékpárok, bérkocsi (magán és takszis fiáker) valamint stáferkocsi, speditör, teher (mészáros, tejes, szódás) és mindannyi más kocsit tulajdonosok, akik járművet (kocsijukat) saját árujukat vagy mások anyagának szállítására használják, kötelesek járművet legkésőbb 1944. január 31-ig a városi rendőrkapitányság 2-es számú szobájában kizárólag csak a hivatalos órák idején 8—12 óra időközben nyilvántartásba vételre bejelenteni. Kivétel alá esnek a parasztkocsik, amelyeket tulajdonosuk kizárólag csak mezőgazdasági munkák végzésére használ. A bejelentő lapokat a „Kultura” könyvkereskedésben lehet beszerezni. A bejelentés benyújtása előtt a járműtulajdonos a Pénzügyigazgatóság 13. számú szobájában fizesse be az 1944. évi illetéket, amit a Pénzügyigazgatóság a forgalmi könyvecskében nyugtáz. A rendelkezés ellen vétőt a rendőrhatalóság szigorúan megbünteti.

(B. L.) A Német Munkaerővonat (DAF) kötelekibe tartozó egyik mintaüzem üzemi könyvtára több mint 10.000 kötetet foglal magába.

Volt miniszterelnök halála. To-sev Andrej volt bolgár miniszterelnök hosszú betegeskedés után szívbajban meghalt. Az egyik fia jelenleg Bulgária követe Budapesten.

Határforgalom megnyitása. Egy svájci, német és francia vegyes bizottság Berlinben ülést tartott és úgy döntött, hogy Svájc és Franciaország között a határátlépési fogalmat újból engedélyezi.

Eléget cukorakkomány. Cukorral megrakott hajó futott be Lisszabon kikötőjébe. A hajón tűz keletkezett. A cukorakkomány nagyobb része elpusztult. A tűz okozóját még nem sikerült kideríteni.

Találmányok védelme. A német birodalmi munkásközösség Münchenben ülést tartott, amelyen megbeszélésre került, hogyan lehetne a találmányokat hathatósabb védelembe részesíteni és az eltulajdonítástól megvédeni.

Rendezte már előfizetését!

Uj német lap indult Triesztben. Triesztben „Adria-Deutsche Zeitung” címen új lapot indítottak. A háború előtt már volt német újságkiadás Triesztben.

Elsülyedt szénszállítóhajó. A svéd Tom nevű hajó, utján Noraköpin felé, aknára futott és elsülyedt. A hajó ürtartalma 3000 tonna. Koksszal volt megrakva. A biztosító társaságnak az a reménye, hogy a hajót sikerül kimenteni.

(B. L.) A Német Munkaercvonal (DAF) üzemei a haditermelés szolgálatában állanak: a karácsonyi játékszereket a Hitler-Jugend állította elő önkéntes otthoni műhelymunkával. A német fiatalság 1943 háborús karácsonyra nemcsak kap, hanem — ad is.

Az angol alsóház összehívása

Stockholm, jan. 18.

Stóckholmi értesülés szerint az angol alsóházat rövidesen összehívják. Angol politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a tárgyalások megkezdését, leginkább azért, mert a felgyógyult miniszterelnök kimerítő be számolót ad majd a moszkvai és teheráni egyezmények eredményéről.

Eden külügyminiszter a lengyel-szovjet kérdékről tájékoztatja az alsó házat.

Churchill meggyógyult

Madrid, jan. 18.

Madridba érkezett hírek szerint Churchill teljesen felgyógyult és a közeli napokban már Londonba is érkezik. Churchill foglalkozott az afrikai kérdésekkel és tárgyalt De Gaullal is.

A Gilbert-szigetek bombázása

Tokió, jan. 18.

A japán tengerészeti repülők ismételten megtámadták az Andamanok, Makin és Tarava néven ismert Gilbert-szigeteket. Rendkívüli harcban az angolszások számos repülőgépe elpusztult. Japán részen nem volt veszteség repülőgépekben.

A Duce fogságának és kiszabadításának regényes története

A Palazzo Veneziától a Gran Sassoig

IRTA: LUIGI R. NERVETTO

53

A „Valle dell inferno”

A Gran Sasso vezető funiculare tiz, vagy tizenkét percig halada fölfelé, drótkötélen magasan lebegve a sziklás talaj fölött, míg megérkezik egy háztömb nagyságú, ormótlanul magasba tornyosuló sziklára. A kiinduló állomáséhoz hasonló házikó áll ezen a sziklatömbön, ez a közbeeső „pihenő állomás”. Innen még vagy háromszáz métert kell menni felfelé a Gran Sasso fensíkjaig. A gondola, amely a Ducet és kísérőit szállította, megállás nélkül haladt tovább, most már valóban fenyegetően kietlen tájék fölött. Éles, hegyes, egymásra tornyosuló sziklacsucok fölött lebeg a gondola, egy-egy kiemelkedő, tüszzerű alakulat mintha felnyulna a magsba, a fölötté elsikló gondola és utasai után. A sziklák kopárak, kietlenek, sehol egy fűszál, sehol egy kis moha, nagy kőszivatarag az egész.

Az összeleji nap forrón tüzött, a hegyormokat mégis magas hőréteg borította, a fehér keretbe foglalt szürkésbarna kőszivatarag melankólikussá teszi az embert, aki végigtekint a zordon képen. Olyan a Gran Sasso, mint egy rossz álom, mint elátkozott mesebeli hősök gigászi börtöne. A környék lakossága nem hiába nevezi a hegyvidéknek ezt a részét „Valle dell Inferno”-nak.

Anrico tábornok helyes érzéssel választotta ki a Duce utolsó börtönét. Télidején többméteres hó borítja a sziklacsucokat, ha egyszer lehull a friss hó, itt nem köthet ki többé emberfia, még madárszárnyakon sem, még bioszkópos repülőgépen sem. A tél pedig nagyon hamar beköszönt ezen a magas hegyvidéken. Anrico tábornok számíthatott arra, hogy egészen rövid időn belül hó borítja el a Gran Sasso-t és akkor többé nem jut el oda senki másképpen, csak úgy, ha birtokában van a funiculare.

Elhelyezkedés a szállóban

Végre elérték a háromezer méter magasban levő végállomást és a fekete sziklák közé beépített újabb kis házikót. Innen semmerre sem lehet tovább menni: a házikó mögött alagut nyílik, csak ezen át lehet megközelíteni a híres hegyizállót. Az alagut száját kőajtó zárja el, nehéz kőtömb, amely vasoszlopon fordul. Amikor elfordítják, akkor nyílás keletkezik, hogy egy ember, fejét kissé meghajtva, beléphet. A Gran Sasso-ra érkező vendégek

csak libasorban haladhatnak át az alaguton a szálloda felé. Amikor mindenki belépett az alagutba, a nehéz kötömb csikorogva visszafordul a helyére és alaposan elzárja a bejáratot.

A hadnagy lépett be elsőnek az alagutba, a Duce balkezét fogva, harmadikként az ezredes következett. Elég jó állapotban volt az alagut, csak kissé alacsony, az áthaladók kénytelenek voltak lehatjott fejjel járni benne. A szálloda előcsarnokába vezet az alagut. Amikor a Duce megérkezett két kísérőjével, az előcsarnok teljesen elhagyatott volt. Valamikor vídám turisták és üdülők otthona volt a Gran Sasso, az utóbbi időben, körülbelül Olaszország háborújának második esztendeje óta már sebesült és lábbadozó katonákat helyeztek el benne. Anrico tábornok szemleutja után az üdülő katonákat eltávolították a szállót teljesen kiürítették. Csak a régi portás maradt az épületben, aki a háborús időkben mint őrszereplő. Öreg ember volt az őrs, a feleségével együtt lakott az alagut egyik kis szobájában. Anrico tábornok nem tartotta szükségesnek, hogy őket is eltávolítsák.

Az őrs és felesége az előcsarnokban várták az érkezőket.

— Nyiss ki egy szobát — rendelkezett Ansaldo ezredes. — Engem vezess körül az épületben, mindent meg akarok nézni.

Az őrs szó nélkül engedelmességedett és kinyitott egy földszinti szobát.

— A kulcs a hadnagy urnál van — mondta az ezredes és visszasítt a hadnagyhoz. Ketten együtt bekisérték a Ducet a szobába, azután az ezredes tovább indult az őrral szemleutjára.

— Lepihent, — mondta a hadnagy a Ducenak, az ágyra mutatva, melyen csak a puszta matracok voltak, párnák és takarók nélkül. A Duce leült az ágy szélére, a hadnagy levette szeméről a sötét szemüveget, nyakáról lecsavarta, a plédet. A Duce a végéig kimerültnék látszott.

— Hagyjon magamra, — mondta a Duce nagyon halkán. — Amit most három nap óta csinálnak velem, az tulmegy minden határon. A legdurvább lovagiatlanság, katonáemberhez nem illő dolog. Kiteszik magukat az utókor megvetésének. Senki sem fogja elhinni önöknek, hogy egy emberélet küzdelme és erőfeszítései után szabad így bánni valakivel, aki egy nagy nép érzéseinek és törekvéseinek megszemélyesítője.

— Ne zúgolódjék, — felelte a hadnagy kelleltenül. — Nem tehetünk arról, hogy ez az ut ilyen kelleltenül alakult. Nem bántja senki.

(Folytatjuk).

Eden közvetít

Madrid, jan. 18.

Madridi híradás beszámol, hogy Eden állandó összeköttetésben van a londoni szovjet nagykövettel. Eden adta át a nagykövetnek a lengyelek válaszát a határkérdésben.

JEGYEZZ SZÖVETKEZETI ÜZLETRÉSzt

Magyar kötelességednek teszel eleget.

Kocsikenőcs

kapható nagvobh mennviségben

ZARIC K. SAVA-cégnél
33 Novi-Kneževacon

Ujságkihordót

és rikkancsokat keres a

„TORONTAL”

Sepp Kraft (Zápolya) utca 3. szám

Eredeti, 22 hónapos 43

svájci FAJBKA eladó.

ALFÖLDI SÁNDOR, Debelyácsa.

ISKOLASZOLGÁT

keresek azonnalra

32 Cim a kiadóhivatalban.

A vasuti menetrend

Érvényes 1943 november 1-től

Nagybecskerekrekről indul:

Belgrádba 6.24, 17.07.
Gyálára 18.20.
Csókára 10.21, 18.20 (Dragutinovo átszállás).
Kikindára 10.21, 18.20.
Versecre 3.42, 17.20.
Széchányra 3.42, 13.22, 17.20.
Jasa Tomity—Nincsitevo 3.42, 17.20.
Knityaninra 2.52, 17.07.
Kláriára 6.10, 18.16.
Csósztelekre 12.56.
Szöregre 10.21.

Nagybecskerekre érkezik:

Belgrádból 9.48, 22.06.
Gyáláról 6.03.
Csókáról 6.03, 16.51 (Dragutinovo átszállás).
Kikindáról 6.03, 16.51.
Széchányról 5.40, 9.05, 18.15.
Versecről 9.05, 18.15.
Jasa Tomityról—Nincsitevőről 5.40, 18.15.
Knityaninról 20.29, 9.48.
Kláriról 5.55, 19.26.
Csósztelekről 16.55.

A szerkesztésért és kiadásért felel:

Özvegy dr. Mara Jenőné
Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beckerek (Nagybecskerek)
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.